

BØRN I BILEN

RÅDET FOR STØRRE FÆRDELSSIKKERHED

juni 2007

INDHOLD

INDHOLD

Side 3 Myter og fakta

Side 4 Det siger loven

Side 5 Børn og airbags

Side 6 0 - 13 måneder – vægt indtil 13 kg.

Side 8 9 måneder - 4 år – vægt fra 9 - 18 kg.

Side 9 Over fire år – vægt ca. 15 - 25 kg.

Side 10 Placering i bilen

Side 12 Godkendelser

Side 13 Isofix

Side 14 På tur med institutionen

Side 16 5 huskeregler

MYTER OG FAKTA

“Jeg behøver ikke spænde barnet fast - vi skal kun en kort tur.”

Fakta: De fleste uheld sker på de korte ture.

“Vi kører langsomt, så der sker ikke noget.”

Fakta: Et sammenstød der sker med blot 50 km/t svarer til et frit fald fra 3. sal.

“Jeg kan sagtens selv holde mit barn fast i armene.”

Fakta: Ved en kollision med 50 km/t vil et barn på bare 10 kg blive kastet frem med hvad der svarer til ca. 200 kg. Det kan du ikke holde i armene.

“Jeg kan bare spænde 2 børn fast i en voksensele.”

Fakta: Ved en hård opbremsning kan børnene blive presset sammen og skade hinanden alvorligt. Derfor: Aldrig 2 i samme sele!

Der findes ingen undskyldninger for ikke at spænde sit barn fast i bilen. Mange af de børn, der bliver dræbt ved trafikulykker, kunne være reddet, hvis de havde været spændt fast.

Over halvdelen af de børn, der bliver kvæstet, ville slippe helt uskadt.

Spænd altid dit barn og dig selv fast i bilen.

DET SIGER LOVEN:

ALLE I BILEN SKAL VÆRE SPÆNDT FAST.

Førerens ansvar: Det er førerens ansvar, at passagerer under 15 år er spændt fast i det rigtige udstyr. Børn under **135 cm** skal være fastspændt i godkendt sikkerhedsudstyr, der passer til højde og vægt.

Det koster et klip i kørekortet, hvis passagerer under 15 år ikke er spændt fast eller hvis børn under 135 cm ikke er spændt fast i godkendt sikkerhedsudstyr, der passer til højde og vægt.

ANBEFALINGER:

Fra nyfødt og indtil ca. 1 år: Babystol.

Fra ca. 1 år og indtil 3-4 år: Barnestol.
Lidt større børn: Selepude, helst med ryglæn.

Når barnet er 135-140 cm højt (cirka fra 8-9 års alderen) kan barnet som regel bruge bilens almindelige seler uden selepude.

Voksne. De voksne skal selvfølgelig også spændes fast. Hver gang.

BØRN OG AIRBAGS

Bilens airbags er udformet til at beskytte voksne. Svenske og amerikanske undersøgelser har vist, at især mindre børn kan blive alvorligt kvæstede eller endda dræbt, hvis de sidder foran en airbag, der udløses.

Når du køber ny bil, bør du derfor vurdere dit behov for at transportere børn. Undersøg hvor mange airbags bilen har, og hvilke muligheder der er for at koble dem fra eller få dem fjernet.

ANBEFALET PLACERING AF BØRN I BILER MED AIRBAGS

BØRN UNDER 140 CM *Børn i bagudvendt baby- eller barnestol må aldrig placeres ved en airbag.* Det er både forbudt og livsfarligt! Rådet for Større Færdselssikkerhed anbefaler generelt, at børn under 140 cm ikke placeres ved en airbag, uanset om stolen er fremad- eller bagudvendt, eller de sidder på en selepude. Små børn skal om på bagsædet, medmindre airbag'en er koblet fra eller fjernet.

BØRN OVER 140 CM Børn over 140 cm kan sidde på forsædet, hvis de kan anvende bilens almindelige 3-punktsseler uden supplerende udstyr. Men husk at trække forsædet helt tilbage, så afstanden til airbag'en er så stor som mulig.

SIDEAIRBAG Hvis din bil har sideairbag, skal dit barn undgå at læne sig op ad eller hvile hovedet mod sidedøren. Ved et sammenstød kan en sideairbag nemlig skade barnets hoved, hvis det er placeret tæt på sideairbag'en, når den udløses. Men sørg for, at dit barn sidder i normal fremadrettet siddestilling, udgør sideairbag'en ingen risiko.

FRAKOBLING AF AIRBAGS Hvis du jævnligt kører alene med et mindre barn i bilen, kan det være en fordel at have barnet på forsædet lige ved siden af dig. Men så skal airbag'en kobles fra. I flere bilmodeller er det muligt selv at koble airbag'en til og fra med en nøgle. Få forhandleren til at vise dig hvordan, så du er helt sikker på, at du gør det rigtigt. I andre bilmodeller skal airbag'en fjernes eller frakobles permanent, men det må kun gøres af et autoriseret værksted. Hvis du er i tvivl, om det kan lade sig gøre, så kontakt importøren af dit bilmærke.

0-13 MÅNEDER

VÆGT INDTIL 13 KG

BABYSTOL

Rådet anbefaler, at du vælger en babystol. Den kan bruges helt fra fødslen. Barnet er fastspændt med ryggen til kørselsretningen og er derfor bedst sikret i tilfælde af en kollision. Babystolen placeres på forsædet (uden airbag!) eller bagsædet.

Hvor længe i babystolen?

De første par måneder bør du begrænse barnets brug af stolen til max. 30-45 minutter om dagen. Skal I på en længere køretur, kan barnet dog godt bruge stolen ca. 2 timer ad gangen - det tager ryggen ikke skade af.

Hold øje med, om barnet trænger til at skifte stilling, er sultent eller skal have en ren ble. Så er det tid til at holde en pause og tage barnet op.

Husk, at babystolen kun bør bruges til transport i bilen.

Husk, at små børn aldrig må placeres foran en airbag.

Hvornår skifter jeg til barnestol?

Babystolen kan bruges indtil barnet bliver omkring 8-13 måneder - afhængigt af, hvor hurtigt det vokser. Når barnets hoved stikker op over stolens kant eller dens vægtgrænse er passeret, er babystolen for lille.

BOXETTE ELLER LIFTNET

Der findes 2 andre godkendte løsninger til transport af helt små børn:

Boxetten, en slags babylift med seler og liftnet til at spænde liftet fast med.

Hverken liftnet eller boxette er lige så sikre som babystolen, bl.a. fordi barnet ligger på tværs af kørselsretningen. Derfor anbefaler Rådet kun boxette eller liftnet til børn med særlige problemer, der betyder, at de ikke kan sidde i en babystol. Fx for tidligt fødte. Tal med lægen eller sundhedsplejersken, hvis du er i tvivl.

Vær meget omhyggelig med at spænde udstyret korrekt fast. I boxette eller liftnet skal barnets hoved altid vende ind mod midten af bilen. Bruger du liftnet, skal liftet opfylde brugsanvisningens krav til mål mm.

Udstyr til de mindste børn kan kun anvendes, indtil de vejer 10-13 kg. Det kan derfor være en fordel at leje i stedet for at købe. Udstyret kan lejes i babyudstysforretninger.

9 MÅNEDER-4 ÅR

BARNESTOLE - VÆGT 9-18 KG

Når dit barn er vokset ud af babystolen, skal den udskiftes med en barnestol. Barnestolen placeres bagudvendt eller fremadvendt på bilens for- eller bagsæde. Vi anbefaler bagudvendt placering, så længe det er muligt (i praksis op til ca. 3 år), fordi det giver den bedste beskyttelse. I trafikulykker er risikoen for dødelige skader på hals og nakke langt mindre, når barnet sidder med ryggen til kørselsretningen.

BAGUDVENDT

De fleste bagudvendte stole spændes fast med bilens tre-punktseler og medfølgende ekstrasele og støtteben. (støttebenet bruges ved montering på bagsædet). Monteringerne giver stolen en god stabilitet, men gør det også vanskeligere at flytte stolen fra forsæde til bagsæde eller fra bil til bil.

Det er vigtigt, at du er meget omhyggelig med korrekt montering af stolen. Få forhandleren til at vise dig, hvordan stolen monteres i din bil.

Husk, at en bagudvendt stol aldrig må placeres ved en airbag.

FREMADVENDT

De fleste fremadvendte stole spændes fast med bilens trepunktseler. Fremadvendte stole kan bruges lidt længere tid end bagudvendte.

Husk altid at stramme selerne, så både barn og stol sidder sikkert fast.

Hvis din bil er udstyret med Isofix-beslag, anbefaler vi, at du bruger en Isofix-barnestol. Det gør risikoen for fejlmontering af især bagudvendte stole mindre. Læs mere om Isofix på side 13.

OVER 4 ÅR

SELEPUDE MED RYGLÆN - VÆGT CA. 15-25 KG

I 3-4 års alderen er dit barn ved at vokse ud af de fleste barnestole, men det er stadig for lille til at bruge bilens almindelige seler alene.

Problemet er, at skråselen over brystet kommer til at sidde for tæt på halsen, og at barnet ikke sidder stabilt på bilens almindelige sæde.

Skift derfor barnestolen ud med en selepude. Den løfter dit barn op, så det bedre kan bruge bilens seler. Selepuden skal være forsynet med et såkaldt selestyr. Det er små armlæn, der styrer selen hen over hoftebenene, som bedst kan modstå de kraftige påvirkninger, der optræder ved en trafikulykke. Sidder selen hen over maven, er der risiko for alvorlige skader på de indre organer.

Uden ryglæn vil skråselen over brystet ofte stadig sidde for tæt på halsen. Når selepuden er forsynet med ryglæn, bliver selen styret gennem holdere på ryglænet, så selen sidder rigtigt. Ryglænet beskytter også barnets hoved som en nakkestøtte, og giver en god sidestøtte, når dit barn sover.

Når barnet er 135 cm højt må det gerne bruge bilens almindelige sikkerhedssele uden selepude. Men fortsæt med at bruge selepuden, hvis der er behov for det.

PLACERING I BILEN

1 BARN

Den bedste løsning, når I er to voksne i bilen, er at anbringe barnet på bagsædet sammen med én af jer. Så har passageren let ved at holde øje med den lille, og chaufføren kan koncentrere sig om trafikken.

Kører du ofte alene med dit barn, kan du også anbringe barnet på forsædet. Så har du god kontakt med dit barn, mens du kører. Men husk at hvis din bil har airbag i passagersiden, skal den enten slås fra, eller også skal du placere stolen på bagsædet.

HUSK, AT EN BAGUDVENDT STOL ALDRIG MÅ PLACERES VED EN AIRBAG!

1 BABY OG 1 BARN

Er du alene med børnene i bilen, er det bedst at placere den største på bagsædet og den mindste bagudvendt på forsædet. Men hvis der er airbag i passagersiden, skal den mindste også sættes på bagsædet.

1 BABY OG 2-3- BØRN

I de fleste biler er det muligt at anbringe to barnestole på bagsædet. Barnet på forsædet bør sidde bagudvendt, hvis det er muligt – og der ikke er airbag.

HUSK ALTID AT JUSTERE SELERNE!

Selen i baby- eller barnestolen bør spændes netop så stramt, at barnet ikke føler ubehag. Det skal svare til, at du kan føre en flad hånd ind mellem barnet og selen. Hvis selen er for løs, bliver barnet udsat for et ekstra ryk ved en hård opbremsning eller et sammenstød. Det er en stor fysisk belastning, der kan resultere i alvorlige indre kvæstelser. I værste fald kan barnet risikere at falde ud af stolen.

HOFTESELER:

Selvom en trepunktsele er bedre end en hoftese, så er en hoftese bedre end ingen sele – og hofteselen skal bruges, hvis der sidder en person på pladsen.

Vi anbefaler, at pladsen med hoftese tages i brug sidst, dvs. efter pladserne med trepunktsseler.

Husk, at hofteselen skal sidde nede omkring hoftebenene og ikke hen over maven.

Er der et barn i en barnestol, som i følge brugsanvisningen kan anvendes til hoftese alene, bør barnet placeres her, så større børn kan benytte trepunktsselerne.

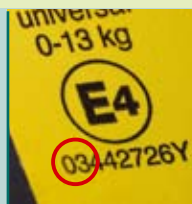
GODKENDELSER

Sikkerhedsudstyr til børn skal være godkendt. I Danmark er der tre forskellige godkendelser af fastspændingsudstyr.

Husk, at en hvilken som helst godkendelse kun har værdi, hvis du anvender udstyret som beskrevet i brugsanvisningen. Flere undersøgelser har vist, at alt for mange stole og seler ikke er monteret korrekt. Og det går ud over sikkerheden. En baby- eller barnestol skal spændes så fast som muligt, så den hverken kan rokke til siden eller frem og tilbage. Brug din kropsvægt til at trykke stolen ned med, når du spænder stolen fast i bilen. Spænd stolen efter hver uge.

E-GODKENDELSEN ECE R44-03 og ECE 44-04, er en europæisk godkendelse. "E"et kan også være angivet som et lille "e".

De to første cifre under/efter E-mærket skal være 03 eller 04.

T-GODKENDELSEN Den svenske T-godkendelse gives kun til bagudvendte barnestole.

Fra maj 2008 skal T-godkendte stole tillige være E-godkendte, for at de må anvendes.

DS-GODKENDELSEN Godkendelsen fra Dansk Standard stiller samme krav som E-mærkningen. Pt. findes der ikke nye barnestole på markedet med DS-mærkning, men der er enkelte modeller på "brugt-og udlejningsmarkedet". Fra maj 2008 skal DS-godkendte stole tillige være E-godkendte, for at de må anvendes.

ISOFIX

Isofix-systemet: Barnestolen klikkes fast i bilens Isofix-beslag

Isofix er et særligt system til fastspænding af barnestole. I stedet for at spænde barnestolen fast med bilens seler, er der to øjer svejset fast i bilen, som Isofix-barnestolens beslag kan gribe fat i. Det gør det let og enkelt at fastgøre især bagudvendte stole stabilt og undgå fejlmontering. Har din bil Isofix-beslag, anbefaler vi, at du anskaffer en Isofix-stol.

Vær opmærksom på, at en Isofix-stol kun må bruges i de bilmodeller, den er godkendt til, da systemet endnu ikke er universelt.

Nogle fremadvendte Isofix-stole skal fastgøres øverst med en ekstra top-strop.

PÅ TUR MED INSTITUTIONEN

Når børn skal transporteres i biler, mens de er i dagpleje eller institution, gælder samme regler som for kørsel i privatbiler. Nogle institutioner har imidlertid ikke råd til at købe udstyr, og en mulighed er derfor, at forældrene selv sørger for udstyr. Hvis det er tilfældet, så kig efter udstyr, der er nemt at flytte fra én bil til en anden – og lån det til institutionen, når dit barn skal på udflugt.

Hvis du oplever problemer med institutionens transport af børn, kan du kontakte forældrebestyrelsen. Den kan så tage initiativ til at fastlægge nogle principper for institutionens transport af børnene, når de skal på udflugt.

BØRN I BUS

Den 1. oktober 1999 blev det obligatorisk for nyindregistrerede busser (undtagen bybusser) at være udstyret med sikkerhedsseler på alle pladser. For ældre busser er der ikke krav om seler, men det kan lade sig gøre at eftermontere hofteseler i de fleste busser. Rådet anbefaler at benytte vognmænd, som har busser med seler.

Når det gælder transport af børn **under** 3 år, anbefaler vi, at de sidder i udstyr, der passer til deres alder og vægt, dvs. i baby- eller barnestol. Er der hoftesele i bussen, må der kun benyttes udstyr, som er godkendt til hoftesele.

Hvis det ikke er muligt at medbringe barnestole eller selepuder, bør børnene være fastspændt med sele.

Børn, der er fyldt 3 år skal være spændt fast med den almindelige sele - eller sidde i særligt sikkerhedsudstyr, hvis det findes i bussen.

KØRSEL MED TAXA

Hvis institutionen eller dagplejen jævnligt benytter taxa, kan der laves en aftale med et taxaselskab om at stille barnestole og selepuder til rådighed. Eller børnene kan medbringe deres eget udstyr.

Der er ikke fastspændingspligt for børn under 3 år, hvis der ikke findes udstyr, som passer til barnets vægt og alder. Men det skal benyttes, hvis det findes i taxien!

Børn fra 3 år skal spændes fast med den almindelige sele på bagsædet (eller særligt udstyr, hvis det findes). I en taxa må kun sidde én person på hver plads.

5 HUSKEREGLER

1. BRUG KUN GODKENDT SIKKERHEDSUDSTYR, DER PASSER TIL DIT BARN'S HØJDE OG VÆGT
2. SØRG FOR AT BÅDE STOL OG BARN ER SPÆNDT KORREKT FAST – FØLG BRUGSANVISNINGEN NØJE
3. PLACER BARNET I BAGUDVENDT Udstyr SÅ LÆNGE SOM MULIGT
4. TAG BIL OG BARN MED, NÅR DU KØBER Udstyr
5. PLACER IKKE BØRN UNDER 140 CM FORAN EN AIRBAG

Der findes ingen undskyldninger for ikke at spænde sit barn fast i bilen. Mange af de børn, der bliver dræbt ved biluheld, kunne være reddet, hvis de havde været spændt fast.

Over halvdelen af de børn, der bliver kvæstet, ville slippe helt uskadt.

SPÆND ALTID DIT BARN OG DIG SELV FAST I BILEN.

sikkertrafik.dk

Læs mere på www.sikkertrafik.dk/børnibilen

RÅDET FOR STØRRE FÆRDELSSIKKERHED

Udgivet af Rådet for Større Færdselssikkerhed · Lersø Parkallé 111 · DK-2100 København Ø
www.sikkertrafik.dk · e-mail info@sikkertrafik.dk · Telefon 39 16 39 39 · Fax 39 16 39 40